

№01-36 від 5.05.2011

**Державна комісія з регулювання
ринків фінансових послуг України**

Відповідно питань, порушених на робочій зустрічі в Державній комісії з регулювання ринків фінансових послуг 28 квітня 2011 року, Всеукраїнська асоціація кредитних спілок (далі – ВАКС) надає свої пропозиції щодо створення Фонду гарантування вкладів (внесків на депозитний рахунок) членів кредитних спілок.

Щодо учасників Фонду гарантування вкладів (внесків на депозитний рахунок) членів кредитних спілок

1. Учасниками Фонду гарантування вкладів членів кредитних спілок (далі - Фонд) є кредитні спілки, які включені до державного реєстру фінансових установ та мають ліцензію на здійснення діяльності по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

Участь у Фонді зазначених кредитних спілок є обов'язковою.

2. Учасником Фонду є кредитна спілка, яка виконує встановлені Уповноваженим органом фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління та може виконувати свої зобов'язання перед вкладниками.

Учасники Фонду, які не виконують встановлені Уповноваженим органом фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління та/або яким за рішенням Уповноваженого органу зупинено дію ліцензії на здійснення діяльності по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, переводяться за рішенням адміністративної ради Фонду, прийнятим на підставі інформації Уповноваженого органу, одержаної за результатами моніторингу діяльності кредитних спілок, до категорії тимчасових учасників Фонду.

Після переведення до категорії тимчасових учасників Фонду кредитні спілки, вклади членів яких залучені до дня їх переведення до цієї категорії, зобов'язані сплачувати збори до Фонду до повного виконання зобов'язань перед вкладниками по виплаті їхніх вкладів та нарахованих відсотків.

3. У разі відкликання ліцензії на здійснення діяльності по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки адміністративна рада Фонду за поданням Уповноваженого органу приймає рішення про виключення кредитної спілки з числа учасників (тимчасових учасників) Фонду.

4. Виключення кредитної спілки з числа учасників (тимчасових учасників) Фонду не позбавляє вкладників, вклади яких були залучені до дня виключення кредитної спілки з числа учасників (тимчасових учасників) Фонду, права на відшкодування таких вкладів у разі настання їх недоступності.

5. Умови та порядок переведення учасника Фонду до категорії тимчасових учасників Фонду та виключення кредитної спілки з числа учасників (тимчасових

учасників) Фонду визначається Положенням про Фонд, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

Щодо гарантій за вкладом

1. Фонд гарантує кожному вкладнику учасника (тимчасового учасника) Фонду відшкодування коштів за його вкладом, в розмірі вкладів на день настання недоступності вкладів, але не менше розміру, встановленого адміністративною радою Фонду на дату укладання відповідного договору.

Вкладником є член кредитної спілки - учасника (тимчасового учасника) Фонду гарантування вкладів членів кредитних спілок.

2. У разі розміщення вкладником в одному учаснику (тимчасовому учаснику) Фонду кількох вкладів Фонд гарантує відшкодування коштів за такими вкладом, у розмірі загальної суми вкладів за станом на день настання недоступності вкладів, але не більше розміру, встановленого відповідно до частини першої цієї статті.

3. Якщо вкладник має вклади у кількох учасниках (тимчасових учасниках) Фонду, які в подальшому реорганізувалися шляхом їх злиття або приєднання, Фонд гарантує відшкодування коштів за цими вкладом до закінчення строку дії договорів за цими вкладом на тих самих умовах, що й до реорганізації. Вклади, залучені після реорганізації учасників (тимчасових учасників) Фонду, гарантуються Фондом у загальній сумі, але не більше розміру, встановленого відповідно до частини першої цієї статті.

4. Вклади, розмір яких становить менше 100 гривень, не підлягають відшкодуванню.

5. Фонд не відшкодовує гарантовану суму за вкладом, розміщеними:

1) членами наглядової ради, членами правління (включаючи голову правління), членами кредитного комітету і членами ревізійної комісії учасника Фонду, вклади яких у кредитній спілці є недоступними;

2) працівниками незалежних аудиторських фірм (аудиторами), які здійснювали аудиторські перевірки кредитної спілки протягом останніх трьох років;

3) вкладниками, які на індивідуальній основі отримують від кредитної спілки пільгові відсотки та мають фінансові привілеї, що призвели до погіршення фінансового стану спілки;

4) вкладниками, які не ідентифіковані ліквідаційною комісією.

6. Порядок здійснення розрахунків з вкладниками учасників (тимчасових учасників) Фонду визначається Положенням про Фонд, затвердженим Кабінетом Міністрів України

Щодо надання інформація вкладникам.

1. Учасники (тимчасові учасники) Фонду зобов'язані:

1) розміщувати у всіх приміщеннях, до яких мають доступ вкладники, інформацію про систему та умови гарантування вкладів;

2) надавати інформацію про види вкладів, що підлягають гарантуванню Фондом, обсяги і порядок їх відшкодування.

2. Учасникам (тимчасовим учасникам) забороняється використовувати інформацію, що стосується гарантування вкладів, у рекламі з метою сприяння збільшенню загальної суми вкладів. Кредитна спілка зобов'язана обмежувати рекламу щодо гарантування вкладів з посиланням на участь у Фонді.

3. Фонд зобов'язаний двічі на рік за станом на 1 січня та 1 липня публікувати в офіційних засобах масової інформації реєстр учасників (тимчасових учасників) Фонду протягом одного місяця після настання зазначених строків.

Інформація про зміни в реєстрі учасників (тимчасових учасників) Фонду додатково публікується в офіційних засобах масової інформації протягом 14 календарних днів після внесення змін до реєстру.

Щодо надання інформації для Фонду та Уповноваженого органу

1. Фонд має право одержувати від Уповноваженого органу інформацію, необхідну для виконання ним своїх функцій.

Уповноважений орган зобов'язаний у тижневий строк інформувати Фонд про:

1) надання кредитній спілці ліцензії на здійснення діяльності по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки;

2) застосування до кредитної спілки заходів впливу та виключення інформації про неї із державного реєстру фінансових установ;

3) відкликання ліцензії на здійснення діяльності по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2. Учасники (тимчасові учасники) Фонду зобов'язані подавати Фонду балансові звіти, аудиторські висновки, інші визначені Фондом форми звітності, документи та інформацію, що необхідні для виконання Фондом функцій, передбачених цим Законом.

3. Ліквідатор учасника (тимчасового учасника) Фонду зобов'язаний надати Фонду інформацію та передбачені законодавством документи, необхідні для виконання Фондом функцій щодо забезпечення відшкодування коштів вкладникам.

4. Для виконання власних функцій Фонд визначає обов'язкові форми звітності для учасників (тимчасових учасників) Фонду.

5. Посадові особи Фонду зобов'язані додержувати вимог законодавства про збереження професійної таємниці щодо інформації, одержаної із зазначених у цій статті джерел.

6. Фонд надає Уповноваженому органу інформацію про виконання або порушення учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду вимог законодавства та нормативно-правових актів Фонду.

Щодо керівних органів Фонду

1. Керівними органами Фонду є адміністративна рада та виконавча дирекція.

2. Адміністративна рада координує роботу Фонду щодо захисту інтересів вкладників учасників (тимчасових учасників) Фонду, здійснює контроль і нагляд за діяльністю Фонду, приймає рішення в межах своїх повноважень і несе відповідальність за виконання покладених на Фонд завдань і здійснення ним своїх функцій.

Адміністративна рада Фонду діє у складі п'яти осіб, які є громадянами України, постійно проживають в Україні, мають вищу фінансово-економічну чи юридичну освіту, стаж роботи за фахом не менше ніж п'ять років.

Адміністративна рада формується шляхом делегування до її складу двох представників Кабінету Міністрів України, двох представників Уповноваженого органу, по одному представнику від об'єднань кредитних спілок, що отримали статус саморегулювальної організації.

Очолює адміністративну раду голова, який щорічно обирається адміністративною радою з числа її членів.

Члени адміністративної ради не можуть бути членами органів управління будь-якої кредитної спілки, об'єднаної кредитної спілки, асоціації кредитних спілок або будь-якого іншого об'єднання кредитних спілок.

Строк повноважень члена адміністративної ради становить чотири роки і може бути продовжено на наступний строк, але не більше ніж на два строки.

3. Питання, що пов'язані з поточною діяльністю Фонду, вирішує виконавча дирекція, кількісний склад якої затверджується адміністративною радою.

Щодо джерел формування коштів Фонду

Джерелами формування коштів Фонду є:

- 1) початкові збори з учасників Фонду;
- 2) регулярні збори з учасників (тимчасових учасників) Фонду;
- 3) спеціальні збори з учасників (тимчасових учасників) Фонду;
- 4) доходи, одержані від інвестування коштів Фонду в державні цінні папери України;
- 5) кредити, залучені від Кабінету Міністрів України, Національного банку України, банків та іноземних кредиторів;
- 6) пеня, яку сплачують учасники (тимчасові учасники) Фонду за несвоєчасне або неповне перерахування зборів до Фонду;
- 7) доходи від депозитів, розміщених Фондом у Національному банку України.

Фонд є єдиним розпорядником коштів, акумульованих у процесі його діяльності.

Фонд має право придбавати та орендувати майно, необхідне для виконання його функцій, у межах кошторису витрат, затвердженого адміністративною радою і погодженого з Міністерством фінансів України та Уповноваженим органом.

Кошти Фонду не включаються до Державного бюджету України.

Щодо сплати початкового збору до Фонду

Початковий збір до Фонду в розмірі одного відсотка від суми внесків (вкладів) на депозитні рахунки перераховується учасниками на рахунок Фонду протягом тридцяти календарних днів з дня одержання ліцензії на здійснення діяльності по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

Кредитні спілки, створені в результаті реорганізації шляхом їх злиття або приєднання (в разі сплати початкового збору до Фонду кредитними спілками, які реорганізувалися), звільняються від сплати початкового збору та набувають усіх прав і обов'язків реорганізованих кредитних спілок щодо участі у Фонді.

Щодо сплати регулярного та спеціального збору до Фонду

1. Нарахування регулярного збору до Фонду здійснюється учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду двічі на рік по 0,25 відсотка загальної суми вкладів, включаючи нараховані закладами відсотки, за станом на 31 грудня року, що передує поточному, та 30 червня поточного року.

Перерахування нарахованого регулярного збору здійснюється учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду щоквартально рівними частками до 15 числа місяця, наступного за звітним періодом.

2. Встановлення спеціального збору до Фонду здійснюється, якщо поточні доходи Фонду є недостатніми для виконання ним у повному обсязі своїх зобов'язань щодо

обслуговування та погашення залучених кредитів, спрямованих на відшкодування коштів вкладникам учасників (тимчасових учасників) Фонду. Рішення про встановлення спеціального збору приймає адміністративна рада за погодженням з Уповноваженим органом.

Внесення спеціального збору учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду проводиться у строки та згідно з умовами, встановленими адміністративною радою.

Загальний розмір спеціальних зборів, сплачених учасниками (тимчасовими учасниками) Фонду протягом року (в разі вичерпання фінансових можливостей Фонду для виконання покладених на нього завдань), не повинен перевищувати розміру щорічного регулярного збору з учасника (тимчасового учасника) Фонду.

3. Для виконання Фондом покладених на нього завдань, за умови, що його фінансові можливості вичерпані, Кабінет Міністрів України може надати Фонду кредит у грошовій формі або у вигляді державних цінних паперів.

При отриманні Фондом кредиту від Кабінету Міністрів України у вигляді цінних паперів Фонд має право реалізувати їх на відкритому ринку, отримати кредит під заставу у банків, іноземних кредиторів, Національному банку України.

Національний банк України має право надавати Фонду кредит під заставу цінних паперів за ціною не нижче індексу інфляції строком на п'ять років.

Щодо контрольних функцій Фонду та застосування заходів впливу

1. Фонд здійснює перевірки розрахунків та контролює повноту і своєчасність перерахування зборів кожним учасником (тимчасовим учасником) Фонду.

За несвоєчасне або неповне перерахування початкового, регулярного або спеціального зборів учасники (тимчасові учасники) протягом місяця сплачують пеню в розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України від розміру не перерахованої суми за кожний день прострочення.

Для виконання своїх повноважень Фонд здійснює перевірки учасників (тимчасових учасників) Фонду, в тому числі і шляхом залучення незалежних експертів за рахунок коштів Фонду. Фонд має право брати участь у перевірках, які здійснюються Уповноваженим органом, з питань, що належать до компетенції Фонду.

2. Фонд зобов'язаний порушити перед Уповноваженим органом питання про застосування до учасника (тимчасового учасника) Фонду заходів впливу у разі порушення ним норм законодавства.

Уповноважений орган зобов'язаний розглянути звернення Фонду протягом 10 днів із дня його одержання.

3. Фонд має право застосовувати до учасників Фонду такі заходи впливу:

- 1) переводити учасників до категорії тимчасових учасників Фонду;
- 2) виключати кредитні спілки з числа учасників (тимчасових учасників) Фонду;
- 3) в разі виявлення допущених учасником порушень вносити пропозиції про застосування Уповноваженим органом до такого учасника заходів впливу.

Президент ВАКС

В. Волковська